

פרשת וירא

והאלקים נסה את אברהם (כב, א)

אנו מוצאים כשולפתע בא לאדם שום בעיא, מתרעם בפה או בלב מדוע ולמה מגיע לי וכו'. אבל סוד הבעיא, אינה אלא "נסיון". ונקדים המשל אשר בדברי המדרש (תנחומא סימן כ): אמר רבי יהודה בר שלום, היוצר (כלי חרס) הזה אינו מקיש על כלי וקנקן רעוע, שלא ישבר. ובמה הוא מקיש? על הבריא! כך אין הקדוש ברוך הוא מנסה לרשעים אלא לצדיקים שנאמר (תהילים יא, ה) ה' צדיק יבחן, אמר רבי אלעזר (משל), לבעל הבית שיש לו שתי פרות, אחת כוחה יפה ואחת כוחה רע, על מי הוא מטיל את העול, לא על אותה שכוחה יפה? הוי אומר ה' "צדיק" יבחן.

והענין, כי כאשר הקב"ה רוצה להיטיב אל האיש או האשה, מקדים לו תחילה נסיון, אשר בהרבה פעמים הוא מעוטה בקושי בסבל וכו'. וזאת כמו החושך אשר קדם לאור בבריאת העולם כמו שנאמר (בראשית א) ויהי ערב - ויהי בוקר. וזה כלל טרם תבא הטובה - מקדימה הרעה, אשר היא מאופקת ומסורה בידי אב הרחמן. וע' בשבת (דף עז:). ואז בזמן "הביניים" הוא עת נסיון. לראות מה יגיב האדם.

וישנם רבים תמהים (ובפרט בעלי תשובה) כי התחילו להיטיב דרכם, ולנטוש אורחות עקלקלות. מאוס ברע ובחור בטוב, וא"כ מדוע דוקא אז עטים עליהם "צרות חדשות", הלא אדרבא צריך היה להגמל מצרות הישנות - ולצפות לטובות חדשות. ותהי להיפך. ועל מה עשה זאת אלקים לנו.

אפס, האמת גלויה כדבר האמור. ה' צדיק יבחן ותוך כדי הבחינה הנסיון, האדם מתמרק, מזדכך, נטהר ומתעלה, ואז נעשה "כלי מוכשר" לקבל להבא את כל הון יקר ונעים. רק מוטל ליתן אל לבו נקודת "הסבלנות" הזמן יעשה את שלו, ועת לכל חפץ תחת השמים, ובא יבא ברינה הטוב והתגמול.

הנה לדוגמא - אברהם אבינו, כי טרם זכה לכל מדרגותיו וברכותיו, עברו על ראשו נסיונות בזו אחר זו, עשר במספר (אבות פ"ה). אך סוף הטוב - לנצח ולהצליח.

וכל יהודי - הוא בבחינת "צדיק" אשר נבחן כמובן לפי דרגתו. והטוב יהיה איתו, ולטוב יכסוף, ויהיה טוב לבסוף. אמן.

מקור: הרב אלעזר רז שליט"א